

Uchwała nr 413/2017
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 12 stycznia 2017 roku

w sprawie Kodeksu etyki pracownika naukowego

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 grudnia 2016 roku (pismo DN.ZN.172.12.2016.3.MB), Kodeksu etyki pracownika naukowego, Rada Główna, stosownie do art. 45. ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842), uchwała co następuje.

Przedstawiony Kodeks jest jedynie kodeksem dobrych praktyk w badaniach naukowych, ponieważ skoncentrowany jest na aktywności badawczej pracowników naukowych. Aby być kodeksem etycznym w pełnym znaczeniu terminu „etyka” powinien zawierać także regulacje odnoszące się do relacji międzyludzkich, które Kodeks pomija niemal całkowicie (poza jednym akapitem).

Uwagi szczegółowe:

1. s. 4 pkt 1 jest: wymaganie sumienności w odniesieniu do informowania o możliwych zagrożeniach i przewidywanych korzyściach oraz możliwych zastosowań jest jak najbardziej zasadne, choć w obu wypadkach (a nie tylko w wypadku przewidywań dotyczących korzyści i możliwych zastosowań) informacje powinny być dobrze udokumentowane naukowo. Proponujemy, by punkt ten miał następującą postać:

„sumiennosc w prezentowaniu celow i intencji zamierzonych lub prowadzonych badan, w przedstawianiu metod i procedur badawczych oraz interpretacji uzyskanych wynikow, a takze **w przekazywaniu dobrze udokumentowanych naukowo informacji na temat mozliwych zagrozen oraz korzyści i mozliwych zastosowan**”.

2. s. 5 pkt 9 wymaga przeredagowania, poniewaz zawarte sa w nim wyrazenia niemajace odniesienia w tekście. Zamiast: „sprawiedliwosc i rzetelnosc w ocenie etycznej i merytorycznej pracy innych badaczy oraz w opiniowaniu i uznawaniu osiagniec naukowych *tych, ktorym sie ono rzeczywiscie nalezy*, wyrazajaca sie we wlasciwym podawaniu zrodel i uczciwym uznawaniu *ich* udzialu w osiagnieciach naukowych”

powinno byc: „**sprawiedliwosc i rzetelnosc w ocenie merytorycznej i etycznej pracy innych badaczy oraz w opiniowaniu i uznawaniu osiagniec naukowych, wyrazajace sie we wlasciwym podawaniu zrodel i uczciwym uznawaniu udzialu innych badaczy w osiagnieciach naukowych**”.

3. s. 7 pkt. 4 Ustalenie dotyczace kolejnosci podawania nazwisk wymaga bardziej precyzyjnego sformulowania, np.

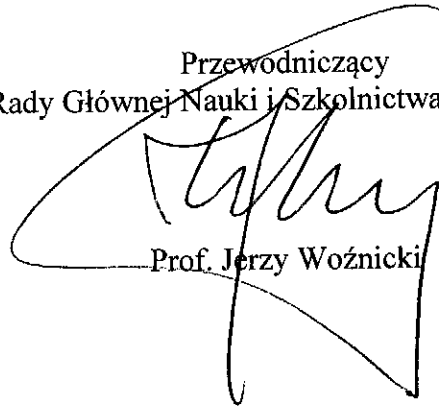
„Kolejnosć podawania nazwisk powinna byc zgodna ze zwyczajem obowiazujacym w danej dyscyplinie naukowej, przy czym **w wypadku prac wieloautorskich kolejnosć autorow powinna odpowiadać ich wkładowi pracy oraz zostac zaakceptowana przed jej rozpowszechnieniem**”. Zapis taki bylby, po pierwsze, zgodny z kryteriami stosowanymi w rankingach publikacji, w ktorych bierze sie pod uwage np. tylko pierwszych trzech autorow, w ich nagradzaniu, a takze w staraniach o granty, po drugie, uwzględnialby mozliwosc

nierównego wkładu pracy w samo przygotowanie publikacji, po trzecie, umożliwiłby wyeliminowanie z punktu 3 pierwszego i ostatniego zdania.

4. s. 8 pkt 7 Wymaganie, by do ponownego opublikowania tej samej pracy (lub istotnej jej części) niezbędna była akceptacja jej redaktorów, jest niejasne. Akceptacja taka nie powinna być wymagana w odniesieniu do publikacji upowszechnianych w systemie otwartego dostępu. W odniesieniu do innych publikacji wymagana powinna być **akceptacja podmiotu posiadającego prawa autorskie**, np. wydawnictwa.
5. s. 11 jest: „Do rażących przewinień należy także *sporządzenie nierzetelnych recenzji ...*” powinno być: „Do rażących przewinień należy także **sporządzenie nierzetelnej recenzji ...**”;
6. s. 11 Wyrażenie „nieuzasadnione cytowanie” powinno zostać zastąpione wyrażeniem „**nieuzasadnione merytorycznie cytowanie**”;
7. s. 16 Ustalenie: „Do prośby o opinię skierowaną do Komisji do spraw etyki e nauce powinny być dołączone akta sprawy” wymaga weryfikacji prawnej.

Uchwałę otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki